

Etelä-Amerikan matka.

Sama syy, mikä on vienyt miehet merille rannikkoradio-asemilta, vei sinne minutkin. Läksin lähestyvää puutetta pakoon ja tällä kertaa ruotsalaiseen laivaan, vaikka mitäpä sillä itseasiassa on väliä, laiva kun laiva. Kaikki kulkevat eteenpäin, mikä hitaammin, mikä nopeammin. Ja niin mennään kohti etelää.

Kaikki on kuten joskus ennen sotia. Tuntuu kuin olisi ollut vain pienellä lomalla ja nyt on jälleen ryyppättävää jalokojen alla. Sinne tänne on tullut muutamia rannikkoasemia lisää. Jotkut ovat saaneet uusia lähettimä, sillä vielä kaikuu korvissa vanhan lähettimen sävel. Ja Doverin luona on sama morsemerkkien inferno kuin ennenkin.

Somaa on muutenkin tämä merimiehen elämä. Jos hän on onnellisesti selvinnyt lukuisista miinakentistä sodan aikana, eikä mitään altanostoa ole tullut, on niitä keikauksia sen sijaan ollut kotimaassa sodan jälkeen. Jos hän on ollut n.s. kunnollinen merimies, säästännyt ja pihistänyt vuodesta vuoteen saadakseen itselleen jotakin kokoon vanhan päivän varalle, istunut kuin idiootti laivassa kaiket illat ollessaan satamassa eikä mennyt maihin toisten kanssa, vaan jonka ainoana päämääränä on ollut suuri pankkitili Suomessa, huomaakin yhtenä päivänä surukseen, että hänen vuosikymmenien mittainen säästämisensä on antanut hänelle kasan inflaatiomarkkoja, joilla ei mitään tönöä rakenneta. Jos taas hän on ollut sen verran viisaampi, että on hankkinut itselleen torpan tai osakkeen ja aikoo kotimaassa käydessään maksaa eräytyvät korot ja kuoletukset, tuleekin verokarhu kimppuun ja sanoo, että tässä on sulle maksettavaksi langennut ylimääräinen varallisuusvero tai ylimääräisen ylimääräinen omaisuudenluovutusvero ja vie rahat kuin irva. Eikö valtiolle olisi edullisempaa tukea tätä rehellistä säästäjää kuin ajaa hänet kunnultaan kohti vanhuudessa hämöttävää kunnalliskotia.

Sitten on tämä iloinen ja lystiä pitävä merimies, tämä tuhlajapoika, joka ei tunne säästämistä, vaan laskee laulellen vesiä kuin vanha Väinämöinen. Kun hän tulee kotimaahan, ei hänellä ole pelkoa eikä harmia verokarhuista. Vanha äiti, jos hänellä sellainen on, ottaa hänet yhtä avosylin vastaan kuin kiltimmänkin pojan ja ihailevat ystävät ympäröivät hänet, kun hän kertoo heille seikkailuistaan ja valloituksistaan vieraisissa maissa. Jos hän ei ole aivan tyhmy, on hänen täytynyt oppia kielialkin jonkun verran samaan hintaan, ja jos hänellä olisi jäljellä vaikkakin tyhjinä kuorina kaikki ne pulot, mitkä hän on vuosien varrella tyhjentänyt, saisi hän ne myydessään yhtä paljon rahaa kuin tämä inflaatiösäästäjä.

Niin, matkastahan sitä piti kertoa. Se jatkui kauniiden ilmojen vallitessa ja pian näkyi horisontissa tumma pilvimöhkäle, mikä osoittautui St. Vincentin mahtavaksi vuoristoksi Cape Werden saarilla. Saimme sieltä polttoöljyä sekä yhden mustan "stowawayn", minkä takia saimme kääntyä takaisin ja viedä ukkelin kotiinsa. Ylöstulomatkalla olimme viisaampia. Teimme oikein suunnitelman, minkä mukaan laiva jaettiin vartioloikiin kuin rintamalla ikään ja vaikka laivan taas ympäröikön rahansukeltajien ja kaikenkarvaisten kauppiain venelaivasto, emme yhtään matkustajaa saaneet vaikka melkein jokainen laiva täällä ja Kanarian saarilla saa näitä salamatkustajia.

Ja alas sitä taas menttiin, taivas oli pilvessä, mutta pasaadi puhalsi lauhkeasti sivellen jäseniä pehmein, rauhoittavin käsin. (Tämän saavat runoilijat lainata!) Päiväntasaajalla oli kovat kastamisseremoniat ja kaunista ilmaa jatkui. Katelimme vindarien seilaamista ja lentokalojen lentoa. Paljon-

kohan mahtaisi olla lentokalan liitoennätys? Helposti kuitenkin 60—70 metriä.

Sitten tulimme pian Santoksen vanhaan kaupunkiin. Kaduilla on paljon likaa ja ennenkaikkea kahvinpapuja ja sinne ne maatuivat mullaksi vuosien mittaan. Kaduilla oli isoja törkykasoja, joissa oli munan- perunan- ja hedelmien kuoria. Kun kysyimme "shipchandlerilta", mistä nuo kaikki roskat ovat kotoisin, niin hän sanoi niitä heitettävän yläkerasta. Ja kun sateet tulevat, huuhtoutuvat enimmäkseen roskat niiden mukana pois.

Nykyisin joutuvat laivat odottamaan vuoroaan Santoksen redillä useita viikkoja ja siellä tapasin myös vanhan ystäväni ja kurssitoverini Mr E:n. Tapasin hänet hytissään sähköttäjälle ominaisessa asennossa. Valuutta kysymys tuottaa suomalaiselle merimiehelle monta harmia ja ikävää iltaa, sillä ei ole mitään hauskaa kyhöttää kopissaan pennittömänä illasta iltaan. Tämän jälkeen kuitenkin meillä oli monta hauskaa yhdessä ja juttu luisti mainiosti. Väliin luffattiin kaupungilla opiskelemissa elämää, heitettiin keilaa tai pelattiin biljardia ja meillä oli hauskaa ennenkaikkea sentakia, että heidän laivassaan olivat toisetkin mukana olleet ukkelit kuin veljiä minulle, kun taas minun laivastani sellainen toveruus kokonaan puuttui, ikävä kyllä. On vain slippattua, muodollista ystävyyttä ja oolantilainen, Suomea vihaava perämies. Niin, kerran ystävämmeni E. hävisi keskenkaiken biljardipaikasta ja juoksenteli omilla asioillaan kaupungilla musta esiliina edessään, mutta eihän siellä alhaalla niin pikkuseikkoihin kiinnitetä huomiota. Sitten kun illan ohjelma oli saatu päätökseen, hyökättiin meidän laivan jääkaapille, missä aina on saatavissa maitoa, voileipää ja leikkeitä, jonka jälkeen hän nukahti minun sohvalleni kuitenkin niin, että hänen täytyi saada rakkaan vaimonsa kuva kainaloonsa, ennenkuin uni tuli. Uskollisuus oli suuri.

Tapasin siellä myös useita muita virkaveljiä, m.m. S/V "Vikingin" sähköttäjän. Hän kertoi Vikingin kallistuneen pahimmissa syövereissä kokonaista 52 astetta! Enkä ihmetele ollenkaan, vaikka häntä vielä tuppasi heiluttamaan vanhalla maakamarallakin! Viking oli odottanut lossausvuoroaan kokonaisen kuukauden Santoksen redillä ja jäi sinne vielä, kun läksimme pois. Kyllä purjelaivojen aika on ohi, auttamattomasti. Juttelimme siellä vanhoista ajoista, kuinka suomalaiset sähköttäjät ennen vanhaan pitivät kovasti yhtä ja tunsivat toisensa henkilökohtaisesti. Kuinka mahtaa nykyisin olla asian laita? Muistan kuinka tätä uraa alkaessa menttiin vanhaa virkaveljeä tapaamaan ja kuinka kunnioitus oli niin suuri, että lakki otettiin pois päästä jo oven ulkopuolella. Tai kuinka esim. Lontoossa saatiin koolle kaksikymmentäkin kimpää. Ystäviä, veljiä oltiin ja epäselvyydet ammattiasioissa selvisivät tuota pikaa. Muistakaapa nuoret virkaveljet pitää kunnia-asiananne käydä visiitillä naapurilaivoissa. Henkilökohtaiset tapaamiset lisäävät yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja antavat tukea koko liiton toiminnalle. Ja jos Radiosähköttäjiliitto ajaa asiaamme palkka- tai muissa neuvotteluissa, on sanomattakin selvää, että kaikki ovat Liiton takana 100 prosenttisesti kuten tähänkin asti. Ei kukaan voine väittää, etteikö Liiton toiminta olisi ollut tehokasta, siis tukekaa tätä toimintaa edelleen kaikin tavoin.

Minulla on merkillinen tapa sortua noihin ainaisiin saar-noihin, vaikka olisi hauskempaakin kerrottavaa, esim. naisista, sillä eikö niin ole, että missä miehimiehiä, siellä on myös naisia. Santoksessa niitä oli monen värisiä, mutta yksinpä mustatkin pitivät siellä itseään kovassa kurssissa. Ja siinäpä onkin tietämistä, että jaksaa voittaa kaikki ne vietykset, mitkä kohdalle sattuvat. Kaikilla ei tietysti ole Joo-

SRAL:n sihteerin tiedoituksia

Tshekcoslovakian radioamatööriliitto ČAV) ilmoittaa, että Keski-Saksassa työskentelee luvaton radioasema käyttäen kutsumerkkiä OK3AA. Asema käyttää säännöllisesti kaikkia amatöörialueita. ČAV:n ilmoituksen mukaan löytyy ainoastaan virallinen amatööriasema OK1AA. — Sietää varoa moista. QSL-kortit palautetaan.

Austraalian kilpailuun osallistui vain 7 OH-asmaa. OH3NB:n pistetili näyttää lupaavimmalta vaikka VK:n tarkistus ja vahvistus puuttuvat. Radio OH:ssa myöhemmin lopulliset tulokset.

Helsingissä on uudelleen viritetty henkiin entisen Kakkosten kerhon perinteet. Kerhon puheenjohtajana toimii seuraavaan vuosikokoukseen asti OH2NQ, varapuheenjohtajana OH2OB, sihteerinä OH2PO. Sihteerin osoite: Rad. tekn. Aarre Kuikka, Hyrylä, Ojala. Kerho antaa sunnuntaiaamu-sin klo 09.00 Suomen aikaa tiedoituksensa sekä sähkötyksellä että puheella. 40 ja 80 mt. aaltoalueita käytetään. —

QSO-rekisterit kuntoon.

Maamme radioamatööritoiminnan päästyä taas vauhtiin ja uusien ukkelien ilmestyessä eetteriin, on syytä kiinnittää alusta pitäen huomiota yhteyksien luettelomiseen siten, että mahdollisimman nopeasti pääsee selville onko jonkun aseman kanssa aikaisemmin työskennelty, ollaanko lähempiä tuttuja ja onko QSL-kortti saatu. Yhteyksien lukumäärän ollessa pieni, voidaan luottaa muistiin taikka etsiä asemapäiväkirjasta, mutta kun yhteyksien määrä nousee satoihin ja tuhansiin, eivät nämä keinot enää auta, vaan on pyrittävä varmaan ja nopeaan rekisteriin.

Allekirjoitaneelle tuli kysymys päivänpolttavaksi heti kun pitkän pakollisen tauon jälkeen pääsi painamaan messinkä ja tapasi vanhoja sodanedellisiä tuttuja eri maanosissa, jotka heti pystyivät toteamaan yli kymmenenkin vuoden kuluttua viimeisen yhteyden ajankohdan, ja varsinkin kun allekirjoitaneen entinen materiaali oli tuhoutunut sodan jaloissa. Rohkenen allaolevassa esittää oman järjestelmäni, joka muuttaman kuukauden kokemuksen perusteella on osoittautunut tarkoitustaan vastaavaksi.

Kortit olen sijoittanut "Acme" kortistokansioon, johon mahtuu yhteensä 100 korttia siten, että ne on kiinnitetty ylälaidastaan päästen kääntymään vaakasuoran akselin ympäri, jolloin kortteja voi käyttää molemmin puolin. Kortteihin jää alalaitaan näkyvä otsikkotila, johon prefixi merkitään. Korttien lisääminen käy kortistomekanismin avulla kätevästi, samoin järjestyksen muuttaminen. Jokaista prefixiä varten olen varannut yhden kortin, jonka olen jaka-

On syytä tässä samalla mainita, että asemakirjaa puhtaaksikirjoitettaessa olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä kirjoituskonetta ja lentopostipaperia. SRAL odottaa hartaasti, että jokainen kilpailija lähettää paperinsa hyvissä ajoin.

Tervetuloa nuoret ja vanhat kerhon piiriin. SRAL:n jäsenyys ei luonnollisesti ole välttämätöntä.

Posti- ja lennätinhallitus on kirjelmällään N:o IIR/7155, 3. 11. 1947 myöntänyt seuraaville radioamatööreille oikeuden käyttää lähettimessään 200 watin anoditehoa:

Paavo Kotilainen, OH2QZ
Eino Toivanen, OH7NF
Ilmari Väisänen, OII3NU
Börje Österlund, OII2QM

Onni Sutinen, OH2PC, Paul Meisalo, OH4NF ja Paavo Kotilainen, OII2QZ ovat saaneet WAC-todisteen. Liitto onnittelee.

Kirjelmällään 20. 10. 1947 on kansanhuoltoministeriö hy-lännyt liiton anomuksen saada jäsenilleen ylimääräinen sähkönkulutus-oikeus.

Viitataan toisessa paikassa lehtä olevaan N.R.A.U:n kilpailuilmoitukseen.

nut pystysuoriin sarakkeisiin eri alueita (1—4) varten ja yhteen korttiin mahtuu 30 × 10 eri asemaa. Asemamerkinnän jälkeen olen merkinnyt yhteyden päivämäärän, etunimen ja pienellä punaisella viivalla saadun QSL-kortin.

Saman periaatteen mukaisesti voidaan tietysti käyttää laatikossa säilytettävää irtokortistoa, jolloin säästetään verrattain kalliitten erikoiskansioiden hankkimisesta, mutta irtokorttien käsitteleminen on hitaampaa ja korttien järjestys voi kiireessä vaihtua, jota kansiohortistossa ei pääse koskaan tapahtumaan. Olkooppa kortisto mitä lajia tahansa, on sen käyttö aina omiaan tekemään työskentelyn miellyttäväksi ja antamaan varmuudentunnetta samalla kun se toimii mainiona hakemistona asemapäiväkirjalle, jos jokaisen saman aseman kanssa pidetyn eri yhteyden päivämäärät on merkitty kortistoon. Kortiston pitäminen ajan tasalla vaatii pienen lisätyön, mutta se maksaa vaivan, kuten jokainen kortistoa käyttänyt tietää, varsinkin kun näkyvistä prefixeistä yhdellä silmäyksellä havaitsee onko mahdollisesti kysymyksessä val-lan uusi maa.

OH5NF.

Viestitekniikan piirrosmerkit.

Suomen Standardisoimislautakunta on julkaissut laajan, yli 40 sivua ja 500 merkkiä käsittävän ehdotuksen viestitekniikan piirrosmerkeiksi. Kun piirrosmerkit usean vuoden valmistelun jälkeen on saatu julkisuteen on toivottavaa, että niitä ruvetaisiin käytännössä noudattamaan. Ehdotusta, C.I.25 saa Suomen Standardisoimisliiton toimistosta, Helsinki, Satamak. 4, ja on sen hinta 200:— kpl.

RADIO OH ON RADIOALAN EDULLISIN ILMOITUSVÄLINE, SILLÄ JOKAINEN RADIOMIKES LUKEE SITÄ

TIEDOTUS radioamatööreille!

Valmistamme lyhyin toimitusajoin
amatöörilähettämiä

sekä tilaajan piirustusten
että omien suunnitel-
miemme mukaan.

Amatööreille sopivia radio-
tarvikkeita saatavana.

Ottakaa yhteys!

STAR-RADIO OY

Helsinki, Lönnrotinkatu 45 D.
Puh. 62 523

Laivaradiosähkötäjien työehtosopimukset.

Toimintavuoden alkaessa oli kauppalaivoissa voimassa liiton ja Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen sekä Ålands Redarföreningin välillä 16.1.46 lähtien hyväksytty työehtosopimus, jonka mukaan alin palkka A-ryhmässä oli mk 9.100:— ja ylin mk 13.650:—. B-ryhmässä vastaavasti mk 260:— ja C-ryhmässä mk 780:— enemmän kuin A-ryhmässä.

Liiton sanottua irti työehtosopimuksensa molempien varustajayhdistysten kanssa päättyväksi 31 p:nä joulukuuta 1946, aloitettiin neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta 13 p:nä joulukuuta. Neuvotteluita jatkettiin joulukuun 16 p:nä hallitussihteeri Tyrnin puheenjohtajana, jolloin neuvottelut palkkojen osalta raukesivat tuloksettomina. Kun sopimuksen kaikkien muistakkaan kohdista ei päästy yksimielisyyteen, lykättiin neuvottelut tammikuun alkuun. Tammikuun 1 p:nä ilmoitti liitto yleisradion välityksellä jäsenille, että työsuhte jatkuu tammikuun alusta toistaiseksi ennallaan, kunnes siitä tarkemmin ilmoitetaan. Tammikuun 2 p:nä ilmoitti liitto sekä Sosiaaliministeriölle että laivanvarustajayhdistyksille, että ellei 18.1.47 klo 0700 mennessä ole saatu liittoa tyydyttävää uutta työehtosopimusta aikaan, lopettavat tällöin Suomen satamissa olevien laivojen sähkötäjät työnsä.

Tammikuun 4 p:nä ilmoitti liitto laiva- ja vapaina oleville jäsenille lähettämässään kiertokirjeessä palkkaneuvottelujen tuloksista ja mahdollisesta työehtosopimuksesta 18.1.47. Viitaten voimassa olevaan yhteistyösopimukseen, tiedoitti liitto tilanteesta samalla myös S. Merimies-Uniolle.

Tammikuun 9 p:nä jatkettiin neuvotteluita varustajayhdistysten kanssa, jolloin Valtion määräämän välitysmiehenä toimi pääjohtaja Hämäläinen. Tällöin sovittiin, että päivärahaj, korvausta omista hytti- ja linavaatteista, ylityötuntimaksua, lomakysymystä ja sopimuksen irtisanomista koskevat neuvottelut lykätään myöhemmäksi, jolloin myös toiset päällystöjärjestöt samanaikaisesti osallistuvat niihin. Valtameriläisiksi hyväksyttiin jo näissä neuvotteluissa 1.250 mk, eli 25 % korotus. Kun palkkoista ei vielääkään päästy sopimukseen, jatkettiin neuvotteluita tammikuun 13 ja 14 päivinä. Näissäkään neuvotteluissa ei liiton vaatimusta 20 % lisäko-

roituksen saamisesta 1.7.45 voimaan tullessiin palkkoihin hyväksytty. Periaatteessa luvattiin radiosähkötäjille kuitenkin silloin voimassa olleisiin palkkoihin yhtä suuri korotus kuin mitä S. Merimies-Unioni tulisi saamaan. Kun molempien puolin katsottiin, että uudesta korotuksesta voidaan paremmin neuvotella vasta sen jälkeen kun Valtioneuvosto on hyväksynyt S. Merimies-Uniionin uudet palkat, päätettiin neuvottelut tämän vuoksi lykätä siksi, kunnes päätös edellämainituista palkkoista on tehty. Tämän vuoksi siirrettiin myös työehtosopimuksen alkaminen tammikuun 25 päivän aamuun.

Kun päätös merimiesten palkoista annettiin kuitenkin vasta 24 p:nä tammikuuta, oli liitto pakotettu jälleen siirtämään työehtosopimuksen alkamisen yhdellä viikolla helmikuun 1 päivään, että neuvotteluita uusista palkoista ehdittäisiin suorittaa.

Kun tammikuun 27 p:nä pidetyssä neuvottelutilaisuudessa-kaan ei uusista palkoista päästy yksimielisyyteen, jätettiin asia molempien puolin Valtioneuvostolle.

Tammikuun 31 p:nä neuvoteltiin asiasta Sosiaaliministeri Janhunen ja ministeri Härmän kanssa sekä lisäksi Hinta- ja palkkaneuvostossa. Tällöin esitettiin valiovallan puolesta, ettei radiosähkötäjille voitaisi myöntää suurempaa korotusta kuin mitä merimiehet olivat juuri saaneet palkkoihinsa, eli siis 20 % korotus tällöin voimassa olleisiin palkkoihin. Tämä huolimatta siitä, että radiosähkötäjien palkat olivat aikaisemmin jääneet pienemmälle korotukselle kuin mitä toiset merenkulkijat olivat saaneet. Samalla esitettiin Valtiovallan puolesta vetoamus, että mikäli liitto ei voisi tähän suostua, olisi ainakin työehtosopimuksen alkaminen ehdottomasti siirrettävä muutamilla päivillä asian rauhallisen ratkaisun aikaansaamiseksi. Harkittuaan syntyneitä vakavaa tilannetta, siirsi liitto työehtosopimuksen alkamisen vielä helmik. 5 päivään.

Helmikuun 1 p:nä Hinta- ja palkkaneuvostossa pidetyssä neuvottelutilaisuudessa suostuivat varustajayhdistysten edustajat nostamaan alimman laivasähkötäjän palkan 11.000:— markkaan ja muita palkkoja 20 %:lla. Aikaisemman ehdotuksen mukaan olisi muita palkkoja korotettu vain markkamääräisesti samalla summalla kuin alinta palkkaa. Kun laivanvarustajat pitivät edelleen tiukasti kiinni vaatimuksestaan ja kun liitto ei myöskään Hinta- ja palkkaneuvostolta saanut tukea vaatimuksilleen, jätti liitto, kun asian lopullinen ratkaiseminen neuvotteluteitse näin oli osoittautunut mahdottomaksi, kysymyksen Valtioneuvoston ratkaistavaksi.

Helmikuun 4 p:nä Sosiaaliministeriössä pidetyssä neuvottelussa sosiaaliministeri Janhunen teki välitysehdotuksen, jonka mukaan alin palkka rahtilaivoissa oli mk 11.200:— ja muut palkat nousivat keskimäärin 21.1 %. Samalla ilmoitti ministeri Janhunen, että mikäli liitto aikoo aloittaa työehtosopimuksen helmik. 5 p:nä, tulee Valtiovalta sen estämään pakkotoimenpitein.

Kun kysymys nyt oli enää vain 300 markan suuruisesta määrästä alimmissa palkkaluokassa, ei työehtosopimuksen aloittaminen tämän takia ja huomioonottaen silloisen ajankohdan, ollut tarkoituksenmukaista. Tämän vuoksi päätti liiton johtokunta myöhemmin samana päivänä suostua tehtyyn välitysehdotukseen, joten tämä erittäin vaikeaksi ja pitkälliseksi venynyt palkkataistelu saatiin vihdoin päätökseen. Sopimus uusista palkoista allekirjoitettiin helmik. 6 p:nä ja maksettiin ne takautuvasti sähkötäjille tammikuun 1 päivästä alkaen. Myöhemmin neuvoteltiin vielä työehtosopimuksen muista avoimiksi jääneistä kysymyksistä ja lopullisesti allekirjoitettiin uusi työehtosopimus huhtikuun 15 päivänä.

Uusien palkkasäännösten määrärahojen johdosta aloitettiin lokak. 15 päivänä palkkaneuvottelut kaikkien merenkulkijajärjestöjen ja S. Laivanvarustajain Yhdistyksen sekä Ålands Redarföreningin välillä. Usciden neuvottelujen jälkeen päästiin lokakuun 27 p:nä yksimielisyyteen uusista palkoista, jotka maksetaan marraskuun 1 päivästä alkaen. Sopimuksen mukaan lakkaukseen sodanvaarallisen maksaminen eri korvauksena samasta päivästä alkaen, osan sodanvaarallisuudesta liitettyä peruspalkkaan. Sodanvaarallisuusopimus oli varustajien taholta jo aikaisemmin irtisanottu. Peruspalkkoja korotettiin n. 25 %:lla ja tulivat nämä korotukset samansuuruisiksi kaikille eri merenkulkijajärjestöille. Alin palkka A-ryhmässä on uuden sopimuksen mukaan mk 14.300:— ja ylin mk 20.200:—, B-ryhmässä vastaavasti 14.700:— ja 20.600, sekä C-ryhmässä mk 15.400 ja 21.200:—.

Kun voimassa oleva työehtosopimus muilta osiltaan jäi

Eräs sota-ajan matka

Kirj. E.—sn.

— Elokuun lopussa vuonna 1944.

— Laivamme makasi pienessä, Delfzijl nimisessä Hollannin satamassa. Olimme viivästyneet. Matka Suomesta tänne, lastin purkaminen sekä uuden lastin ottaminen olivat sujuneet tavallista hitaammin. Nyt aloimme kuitenkin vihdoin olla lähtövalmiina ja toivorikkaina odotimme, vaaroista huolimatta, saada suunnata matka kohti kotimaata.

Syyskuun toisena päivänä jätimme viimeisenä laivana aikaisemmin sodan aikana niin vilkasliikenteisen mutta nyt tyhjä sataman ja vielä samana päivänä saavuimme sen ulkopuolella sijaitsevan Borkumin saaren luo, missä jäämme odottamaan itäänpäin menevää saattuetta.

Illalla kuulimme radiossa pääministerin puheen aselevon solmimisesta Neuvostoliiton kanssa ja yllätettyinä jäämme odottamaan mitä tämä osallemme tulisi merkitsemään.

Seuraukset tästä eivät antaneet kauan odottaa. Laiva saatettiin tarkan valvonnan alaiseksi ja seuraavana päivänä meidät viettiin vartioaluksen saattamana Emsjoen suulla ja Delfzijlin vastapäätä sijaitsevaan Emdenin satamaan, minne saavuimme illan hämärtyessä.

Saavuttuamme satamaan annettiin myöhään samana iltana äkkirvaamatta käsky olla puolen tunnin kuluttua valmiina jättämään laiva.

Tuli suunnaton kiire pakata mukanaoleva omaisuus, mutta määrärajan kuluttua umpeen olimme kuitenkin tavaroinemme kokoontuneina laivan kannelle. Astuimme pieneen hinaaja-alukseen, joka vei meidät kohti pimennettyä kaupunkia. Noin puolen tunnin kuluttua saavuimme erääseen kaupungin laituriin, mistä kaksi peitettyä kuorma-autoa kuljetti meidät halki kaupungin erälle asumattomalle leirille, minne saavuimme keskiyön aikaan.

Olimme leirillä muodostui kuitenkin lyhyeksi, sillä jo seuraavana päivänä saimme iloksemme määräyksen palata takaisin laivaan.

Saavuttuamme jälleen laivaan totesimme saksalaisten vienneen tämän n.s. malmisataman laituriin ja aloittaneen mukanaolevan koksilastin purkauksen.

Purkausta jatkettiin yötä päivää. Vain pieni osa lastista oli enää laivassa kun tapahtui yllätys, joka heitti toivomme pikaisesta matkan jatkamisesta yli laidan.

— Annettiin ilmahälytys. — Tapamme mukaan seisoiimme laivan kannella utellessa mitä mahdollisesti tuleman piti, kun kädenkäänteessä mereltäpäin ilmestyi kokonainen pilvi lentäviä linnoituksia.

Nyt tuli kiire. Ryntäsimme putoavien pommien vihellykset korvissamme lähimpään, vanhaan pommisuojaan.

— Kun noin tunnin kuluttua palasimme laivaan kohtasi meitä valtava näytelmä. Parin kilometrin päässä sijaitseva kaupunki oli liekkien vallassa ja sankat savupilvet nousivat kilometrien korkeuksiin.

— Purkaminen keskeytyi. Jouduimme odottamaan. Selitettiin ettei ollut sähköä nostokurkia varten ja että työläiset olivat kaupungilla raivaustöissä. Maihinmeno oli kiellettyä paitsi päälliköiltä, joka vartijan seurassa sai käydä maissa hoitamassa laivan asioita.

Viikon kesäneen odotuksen jälkeen pääsimme kuitenkin lähtemään savuavasta Emdenistä ja seuraavana, eli syysk.

KERTOMUS SUOMEN RADIO- SÄHKÖTÄJÄLIITON r.y. TOIMINNASTA v. 1947.

Nyt päättynyt liiton toimintavuosi oli järjestyksessään kahdeskymmenesseitsemäs. Tänä vuonna tapahtunut rauhan-sopimuksen allekirjoittaminen on monessa suhteessa edistänyt mahdollisuuksia normaalisten olosuhteiden saavuttamiseksi, joskin raskaiden sotavuosien aiheuttamat seuraukset edelleenkin tuntuvasti rajoittavat maamme taloudellisten voimavarojen käyttöä. Sitä ilahduttavampaa onkin todeta se myönteinen kehitys, joka kauppamerenkulussamme on tapahtunut. Kauppalaivatonnistomme kasvu kuluneena vuotena on ollut varsin huomattava, joka taas ammattikunnallemme on vastaavasti merkinnyt lisääntyneitä työmahdollisuuksia. Liiton asema jäsenkuntansa hyväksi toimissaan on edelleen vahvistunut ja useita varsin merkittäviä tuloksia niin taloudellisissa kuin muissakin suhteissa on liitto kuluneen vuoden toiminnallaan saavuttanut.

Jäsenistö.

Toimintavuoden alussa oli liiton jäsenlukumäärä 374. Vuoden kuluessa ovat seuraavat 9 jäsentä poistettuihin liiton jäsenluettelosta: omasta pyynnöstään eronneet Göran Franck päivämäärällä 1.12.46, Torsten Pelander 1.1.47, Jussi Anttilainen 1.2.47, Veikko Koskela 24.3.47, Vilho Metsälä 28.5.47, Gunnar Fagerström 28.10.47 ja Olavi Mäkitalo 30.11.47 sekä 8.6.47 kuollut Jarl Gottlieb Waldemar Ahlblad ja 18.6.47 lento-onnettomuudessa henkensä menettänyt Aarre Ossian Salminen.

Vuoden kuluessa on 14 uutta jäsentä hyväksytty liittoon: päivämäärällä 16.1.47 Kurt Osterman entisellä jäs.numerolla 129, 28.5.47 Eino Jokinen jäs.numerolla 525, 8.7.47 Björn Björkwall entisellä jäsennumerolla 192, 4.8.47 Helmer Valdemar Mononen jäs.numerolla 526, 19.8.47 Lauri Olavi Lepänen entisellä jäs.numerolla 88, 13.10.47 Erkki Janger entisellä jäs.numerolla 458, 21.10.47 Veikko Koskela entisellä jäs.numerolla 402, ja päivämäärällä 27.11.47 Aarne Jalmari Eskola entisellä jäsennumerolla 3, Bertel Karl Edvin Gustafsson entisellä jäsennumerolla 49, Veikko Olavi Kling jäs.numerolla 527, Torsten Richard Gustaf Pelander entisellä jäsennumerolla 313, Rudolf Emil Rafael Lautsi entisellä jäsennumerolla 17, Hugo Eliel Leimu entisellä jäsennumerolla 47 ja Väinö Herman Lehtonen entisellä jäsennumerolla 44.

Jäsenlukumäärä on lisääntynyt 5:llä, ollen nyt 379. Laivasähkötäjinä toimivista 140:stä on yli kaksikymmentä ulkomailla, etupäässä ruotsalaisissa laivoissa. Kaksi sähkötäjiä on vapaana. Internoituna tahi muuten sodan aikana ulkomaille jääneistä 36:sta laivasähkötäjästä on edelleen ulkomailla 20. Liikenneilmailussa toimii 8, jäänmurtajissa 5 ja erilaisissa maatoimipaikoissa sekä Puolustuslaitoksessa 206.

13 p:nä iltana jatkettiin matkaa pienessä saattueessa Borkumin saarelta.

Meidän oli ohitettava Itäfriesien saariryhmä, kohta, missä vihollisen lento- ja moottoritorpedoveneyökkäykset viime aikoina olivat käyneet yhä tiheämmiksi ja saattueiden kärsimät tappiot samalla yhä suuremmiksi.

— Ankara pimennys oli säädetty. — Ei pienintäkään valoa saanut olla näkyvissä. Kuunteleminen laivan vastaanottimilla kiellettiin. Sanottiin vihollisella olevan mahdollisuus suuntaa kuuntelevan vastaanottimen antenni. Yön pimeydessä, vihollisen lentokoneitten pauhatessa päätimme yllä ja valopommeja pudottaen, jatkoivat saattue kuitenkin määrätietoisesti matkaansa ja seuraavana aamuna olimme turvassa Jade-lahdessa. Olimme onnellisesti sivuuttaneet matkan vaarallisuuden kohdan.

(Jatkuu)

Jäänsärkijäradiosähköttäjien palkat.

Sen johdosta, että liiton aikaisemmat toimenpiteet jäänsärkijäradiosähköttäjien kohtuuttoman alhaisten palkkojen korottamiseksi eivät olleet johtaneet tulokseen, irtisanoutuivat kaikki jäänsärkijäradiosähköttäjät liitolta saamiensa ohjien mukaisesti marraskuun 1 päivänä 1947 varauksella, että ellei heidän palkkojaan saada tyydyttävälle tasolle joulukuun 1 päivään 1947 mennessä, tulevat he tällöin jättämään toimipaikkansa. Vastaavanlaiset irtisanoutumiset toimitettiin tällöin myös jäänsärkijöiden päälliköiden, perämiesten ja konemestareiden taholta.

Merenkulkuhallituksessa asian johdosta käydyissä neuvotteluissa päästiin marraskuun 29 p:nä vihdoin periaatteelliseen sopimukseen palkkojen järjestelystä siten, että talvikautena maksetaan jäänsärkijäpäälystölle n.s. purjehdusrahaa, jonka johdosta palkat tulevat vastaamaan kauppalai-voimassa olevan työehtosopimuksen mukaisia palkkoja. Kun asian lopullisesta ratkaisusta päättää Valtioneuvosto, päätettiin irtisanoutumisaikaa lykätä kahdella viikolla joulukuun 15 päivään saakka.

Toimipaikkatilanne.

Vuoden alussa oli yli 1.600 br.rek. tonnin vetoisia aluksia, joissa määräysten mukaan pitää olla radiosähköttäjä, yhteensä 71. Vapaina olevia laivaradiosähköttäjiä oli tällöin 46.

Kun purjehduskauten alkaessa keväällä tilanne näytti vielä siltä, etteivät ainakaan kaikki tällöin vapaana olevat sähköttäjät voisi lähitulevaisuudessa saada laivatoimipaikkaa ja kun m.m. Ruotsissa oli tällöin puutetta laivasähköttäjistä, alkoi suomalaisia radiosähköttäjiä siirtyä ulkolaisiin, etupäässä ruotsalaisiin aluksiin. Tätä siirtymistä on sitten jatkunut aivan viime aikoihin saakka, ulkolaisissa laivoissa toimivien suomalaisten sähköttäjien lukumäärän ollessa toimintavuoden päättyessä 23. Toisaalta on kauppalai-voimassa kasvu kuluneen kesän ja syksyn aikana ollut varsin huomattava. Radiolähetyslaitteilla varustettujen alusten lukumäärä on nimittäin noussut 34:llä, ollen nyt 115. Nämä syyt ovat puolestaan aiheuttaneet sen, että laivaradiosähköttäjistä on aivan viime aikoina alkanut esiintyä jo puutetta, joskin tähän mennessä on sentään kaikki avoinna olleet laivatpimipaikat saatu täytetyiksi.

Kun useita maaradioasemilla toimineita radiosähköttäjiä on jälleen lähtenyt laivoihin, on se aiheuttanut vastaavasti puutetta myös näillä asemilla. Tosin eräitä muissa toimin-olevia entisiä laivasähköttäjiä on viime aikoina saatu laivatoimipaikkoihin, mutta mikäli laivaostot jatkuvat edelleen vaikka pienemmässäkin mittakaavassa, saatava tilanne ennen uusien radiosähköttäjien valmistumista ensi kevääseen mennessä muodostua erittäin vaikeaksi.

Sekä laiva- että myös maaradioasemilla avoinna olleet toimipaikat ovat eräitä harvoja poikkeuksia lukuunottamatta täytetyt liiton välityksellä.

Äänenkannattaja.

Liiton ja Suomen Radioamatööriliiton yhteistä äänenkannattajaa Radio OH:ta on toimintavuoden aikana julkaistu kuusi numeroa. Ensimmäinen näistä oli edellisen vuoden viimeinen numero 5—6. Tämän vuoden numeroista ovat ilmestyneet 1, 2, 3, 4 ja 5. Lehden vastaavana toimittajana on ollut Y. Luomanmäki SR:stä ja toimitussihteerinä K. S. Sainio SRAL:stä. Toimituskuntaan ovat SR:stä kuuluneet lisäksi A. Sinkkonen, O. Suomalainen ja E. Koivisto, sekä SRAL:stä K. Ahti, A. Häkkinen ja V. E. Kilpinen. Lehden ilmoitushankinnoista on huolehtinut Y. Luomanmäki ja tilauksista sekä taloudenhoitosta E. Koivisto. Liiton jäsenille on lehti lähetetty ilmaiseksi, ulkopuolisilta on tilausmaksu vuosikerralta ollut mk 100:— ja irtalumeroiden hinta mk 20:—.

Painatuskustannukset nousivat yhteensä mk:aan 67.785:—.

Lehti ilmoituksista ja tilauksista saadut nettotulot huomionottaen jäi painatuskustannusten loppusummaksi kummankin liiton osalle mk 15.708. Edellisen vuoden painatuskustannukset olivat SR:n osalta mk 7.024:65.

Joulukuun lopussa myönsi Kauppa- ja teollisuusministeriö sekä SR:lle että SRAL:lle yhteensä 4000 markan suuruisen apurahan Radio OH:n julkaisemista varten vuodeksi 1946.

Lehden toimituskunta on vuoden aikana kokoontunut kaksi kertaa käsittelemään lehden julkaisemista koskevia asioita. Tässä yhteydessä esittää lehden toimituskunta parhaimmat kiitoksensa kaikille lehteä kirjoituksillaan avustaneille, sekä toivoo, että jäsenet entistä enemmän tukisivat äänenkannattajaansa kirjoituksillaan.

Jäsenmaksut.

Laivoissa ja liikenneilmailussa toimivien jäsenmaksu on kuluneena vuotena ollut 1.500:— markkaa ja vakinaisesti muualla toimessa olleilta 400:— markkaa, joihin summiin sisältyy myös liiton äänenkannattajan vuosikerran hinta mk 100:—.

Määräaikana, huhtikuun 1 päivänä oli 245 jäsenellä vielä jäsenmaksut suorittamatta. Useista kehoituksista huolimatta oli toimintavuoden lopussa marraskuun 30 päivänä vielä 109 jäsentä jättänyt jäsenmaksunsa maksamatta. Tähän lukumäärään eivät sisälly ne 20 jäsentä, jotka sodan alusta lähtien edelleen ovat ulkomailla. Vastaava luku edellisen toimintavuoden päättyessä oli 106, joten tilanne tässä suhteessa on pysynyt suunnilleen muuttumattomana.

Tarkemmat tiedot liiton taloudellisesta tilasta tulevat selostetuiksi tilikertomuksessa.

Muu toiminta.

Tärkeimmistä tapahtumista liiton muusta toiminnasta mainittakoon tässä seuraavaa.

Joulukuun 11 päivänä 1946 Posti- ja lennätinhallituksessa pidetyssä neuvottelutilaisuudessa keskusteltiin radiosähköttäjien koulutusta koskevista kysymyksistä, sekä toimenpiteistä I luokan radiosähköttäjien lukumäärän lisäämiseksi. Viimeksimainitun päämäärän saavuttamiseksi pidettiin tarpeellisenä, että jo radiosähköttäjäkursseilla sallittaisiin suorittaa I luokan tutkinto, jolloin asianomaisille kuitenkin annettaisiin tällainen todistus vasta myöhemmin, hänen saatuaan vaadittavan harjoitusajan kauppalai-voimassa olevan radiosähköttäjän, ja että erikoisia kuukauden kestäviä radiosähköttäjäkursseja järjestettäisiin I luokan tutkinnon suorittamista varten.

Koska tähänastiset radiosähköttäjäkursseit ovat olleet n.s. itsekkannattavia, kurssikustannusten tullessa peitettyiksi osanottoajien maksuilla, esitettiin liiton taholta toivomus, että tulevaisuudessa radiosähköttäjäkursseiden järjestämistä varten Pih-anioisi Valtiolta sellaisen määrärahan, että kurssien osanottoajien kurssimaksu vähenisi 50 %:iin kurssien kokonaiskustannuksista. Ehdotus luvattiin huomioida seuraavia kursseja järjestettäessä.

Lisäksi lausuttiin liiton puolesta toivomus, että vastaisuudessa järjestettävillä radiosähköttäjäkursseilla kiinnitettäisiin opetuksessa huomiota radiotekniikan viimeisimpiin saavutuksiin, kuten varsinkin tutkalaitteisiin, jollaisen hankkimista kursseille opetusvälineeksi pidettiin erittäin tärkeänä.

Joulukuun 19 päivänä 1946 tekemällään päätöksellä on Valtioneuvosto nimittänyt liiton sihteerin Erkki Koiviston elokuun 8 päivänä v. 1946 asetetun Merityökomitean jäseneksi, joten liitolla on ollut tilaisuus oman edustajansa kautta saada mielipiteensä esitetyksi Merityökomiteassa sen valmistautuessa ehdotusta uudeksi asetukseksi merimiesten asunnoista aluksilla, miehitysasetuksiksi sekä työaikalaiksi.

Viime kesänä USA:ssa pidetyssä kansainvälisessä radio-konferenssissa oli SR edustettuna IFR:n edustajan Mr. H. J. Perkins'in välityksellä.

Maaliskuun 26 päivänä Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että Pih:n palveluksessa olevat viran tai toimen haltijat sekä ylimääräiset toimenhaltijat saisivat virka- tai vuosilomia oikeuttavaksi palvelusajaksi laskea hyväkseen sen ajan, jonka he ovat toimineet radiosähköttäjinä liikkuvalla aluksella. — Samana päivänä Valtiovarainministeriölle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että vastaavissa tapauksissa saisivat radiosähköttäjät ikälisää laskettaessa huomioida koko laivaradiosähköttäjänä palvelun ajan.

Liiton ylimääräisessä kokouksessa helmikuun 23 päivänä kutsuttiin liiton monivuotinen puheenjohtaja hra Yrjö Luomanmäki liiton kunniajäseneksi.

Samassa kokouksessa hyväksyttiin lopullisesti vuosikokouksessa esitetyt muutokset liiton sääntöihin, jotka eivät kuitenkaan toimintavuoden loppuun mennessä ole ehtineet tulla virallisesti vahvistetuiksi. Uusien sääntöjen mukaan liiton

vielä muuttumattomana voimaan ja kun siihen on katsottu eräissä kohdissa olevan syytä saada aikaan korjauksia, irtisanoi liitto työehtosopimuksen sekä Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen että Ålands Redarföreningin kanssa päättäväksi 31 päivänä tammikuuta 1948.

Liikenneilmailuradiosähköttäjien työehtosopimus.

Liikenneilmailussa oli toimintavuoden alussa voimassa huhtikuun 19 p:nä 1945 hyväksytty työehtosopimus lukuunottamatta palkkoja, jotka olivat 1.7.45 hyväksytyn korotuksen mukaiset.

Jo edellisen toimintavuoden lopussa ehdotti liitto Aero Oy:lle neuvotteluja uudesta työehtosopimuksesta. Aero Oy:n ollessa tällöin uudelleenjärjestelyn alainen, viivästyi neuvottelujen alkaminen kuitenkin niin, että ensimmäinen neuvottelutilaisuus pidettiin vasta helmikuun 3 päivänä. Useiden eri neuvottelujen jälkeen päästiin palkkojen osalta sopimukseen 14 p:nä maaliskuuta ja muista työehtosopimuksen kohdista maaliskuun 24 päivänä. Kun Aero Oy:n kanssa hyväksytyt palkat joutuivat Hinta- ja palkkaneuvoston vahvistetuiksi, ei sopimusta, joka oli hyväksytty voimaan taannehtivasti 1.1.47 alkaen, voitu vielä tällöin noudattaa. Palkkaneuvottelujen pitkistymisen vuoksi irtisanoutuivat kaikki lentoradiosähköttäjät 16.3.47 lähtien, mutta kun tätä ennen jo palkoista oli päästy sopimukseen Aero Oy:n kanssa, lykättiin irtisanoutumisen toteuttaminen Hinta- ja palkkaneuvoston päätöksestä riippuvaiseksi.

Kun ratkaisu palkkauskytymyksessä edelleen viipyi, ilmoitti liitto 21.4.47 Hinta- ja palkkaneuvostolle, että ellei Aero Oy:n ja liiton välillä sovittuja palkkoja vahvisteta viimeistään 25.4.47, lopettavat kaikki lentoradiosähköttäjät työnsä huhtikuun 26 päivästä alkaen.

Tämän johdosta pidettiin 24.4.47 ministeri Härmän puheenjohtolla neuvottelutilaisuus, jossa olivat edustettuina kaikki asianomaiset. Tällöin ilmoitti ministeri Härmä Sosiaaliministeriön puolesta, ettei Hinta- ja palkkaneuvostolle esitettyä liiton ja Aero Oy:n välillä hyväksyttyä palkkoja tulla vahvistamaan. Kun lentoradiosähköttäjien palkat olivat jo sodan aikana jääneet huomattavasti jälkeen, ei Hinta- ja palkkaneuvoston esittämää korotusehdotusta katsottu voitavan liiton puolelta hyväksyä. Tämän vuoksi kaikki lentoradiosähköttäjät irtisanoutuivat toimistaan toukokuun 10 päivästä alkaen.

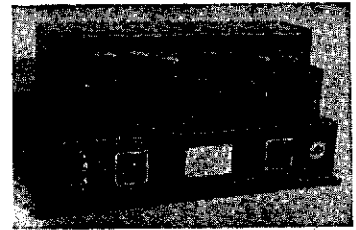
Kun Sosiaaliministeriö toukokuun 2 päivänä lopullisesti vahvisti Hinta- ja palkkaneuvoston tekemän päätöksen mukaiset palkat lentoradiosähköttäjille, näytti siltä, ettei työseisauksen alkaminen toukokuun 10 päivänä enää ollut mitenkään vältettävissä. Useiden neuvottelujen jälkeen löydettiin vihdoin toukokuun 9 päivänä molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu, jonka mukaan aikaisemmat palvelusvuodet otetaan määräprosentilla huomioon ikälisä laskettaessa ja josta johtuen asianomaiset tulevat heti pääsemään korkeampiin palkkausluokkiin. Tämän sopimuksen perusteella saatiin vihdoin tämä sitkeäksi käynyt palkkataistelu tyydyttävään ratkaisuun. Sopimus tuli voimaan taannehtivasti 1.1.47 lähtien.

Marraskuun 7 päivänä aloitettiin Aero Oy:n kanssa jälleen palkkaneuvottelut viimeksi voimaantulleiden uusien palkkasäännöstelymääräysten johdosta. Neuvottelut jatkuvat.

Maaradioasemasähköttäjien palkat.

Toukokuun 31 p:nä päivätyssä, kaikkien Turun ilmailuviestiasemalla toimivien radiosähköttäjien allekirjoittamassa kirjelmässä pyydettiin liittoa ryhtymään toimenpiteisiin, että ilmailuviestiasemilla tänä vuonna toimitettu palkkojen alennus yhdellä palkkausluokalla saataisiin peruutetuksi ja että palkat korotettaisiin vielä senkin jälkeen, koska niiden pienouden vuoksi useita sähköttäjiä on jo eronnut ja heidän tilalleen on alhaisten palkkojen vuoksi erittäin vaikeata saada uusia päteviä sähköttäjiä. Lisäksi ilmoittivat kirjelmän allekirjoittajat, että ellei palkka-asiaa saada viipymättä korjatuksi, he tulevat lähiaikoina irtisanoutumaan toimistaan. Samalla pyydettiin liittoa organisoimaan yhdenmukainen toiminta asiassa kaikilla ilmailuviestiasemilla.

Kun toisilta ilmailuviestiasemilta saapui liitolle vastaavan-

RADIOLAITE OY

HELSINKI P - SILTASAARENKATU 1

Puhelimet: 74974 ja 74444

VALMISTAA MUUN MUASSA:

**VAHVISTAJIA
TASASUUNTAAJIA
MUUNTAJIA**

Varastossamme erilaisia radiotarvikkeita

laisia ilmoituksia ja kun tilanne myös rannikkoradioasemilla alhaista palkoista johtuneen sähköttäjäpuolan vuoksi oli käynyt kestävämmäksi — m.m. päiväystyösaikojen piti näillä asemilla sähköttäjien puutteen vuoksi supistua — lähetti liitto kesäkuun 6 päivänä sekä ilmailuviestiasemille että rannikkoradioasemille ohjeet samanaikaisesta irtisanoutumisesta 1.8.47, ellei palkka-asiaa sitä ennen saada järjestetyksi.

Kun kaikki eri ilmailuviestiasemilla toimivat radiosähköttäjät ilmoittivat liitolle irtisanoutuvansa toimistaan 1.8.47 ellei heidän palkkaustaan sitä ennen saada tyydyttävälle tasolle ja kun myöhemmin saapui vastaavanlaisia irtisanoutumista koskevia ilmoituksia myös kaikilta rannikkoradioasemilta, ilmoitti liitto 9 p:nä heinäkuuta Valtiovarainministeriölle lähettämässään laajasti perustellussa kirjelmässään tilanteesta sekä ehdotti, että kaikkien p.o. radioasemilla toimivien radiosähköttäjien palkat korotettaisiin kahdella palkkausluokalla. Tätä ehdotusta yhtyi myös Posti- ja lennätinhallitus kannattamaan.

Koska elokuun 1 päivään mennessä ei vaadittua palkkojen korotusta hyväksytty, irtisanoutuivat kaikki asianomaiset radiosähköttäjät tällöin lukuunottamatta viittä eri rannikkoradioasemilla toimivaa.

Palkka-asian järjestäminen liiton ehdottamalla tavalla näytti tuottavan asianomaisille viranomaisille erittäin suuria vaikeuksia ja niinpä Valtiovarainministeriön palkkakomiteakin asettui kysymykseen nähden kielteiselle kannalle.

Sen johdosta, että tapahtuneiden irtisanoutumisten johdosta olisi koko lentoliikenne pysähtynyt syyskuun 1 päivästä alkaen ja kun samanaikaisesti oli myös merenkululle välttämätön toiminta kaikilla rannikkoradioasemilla täydellisesti lakannut, oli palkka-asia saatava tavalla tai toisella järjestetyksi esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Niinpä sitten elokuun 15 päivänä asia saatiinkin tyydyttävään päätökseen siten, että kaikille asianomaisille luvattiin syyskuun 1 päivästä 1947 lähtien maksaa kahden palkkausluokan korotusta vastaava summa toistaiseksi ja niin kauan, kunnes lopullisen palkkausluokkiin sijoittamisen kautta asia tulee vastaavalla tavalla järjestetyksi.

radiosähkötäjien palvelussuhde järjestettäisiin vakinaiselle kannalle.

Elokuun 5 p:nä päivätyssä kirjelmässään pyysi Merenkulkuhallitus liitolta lausuntoa ihmishengen turvaamisesta merellä koskevan kansainvälisen sopimuksen tarkistusta koskevasta muistiosta, joka tullaan käsittelemään Lontoossa 16 p:nä huhtikuuta 1948 pidettävässä konferenssissa. Pyydetty lausunto annettiin 12. 8. 47.

Elokuun 12 p:nä Suomen Pankille lähetetyssä, kaikkien merenkulkijajärjestöjen allekirjoittamassa kirjelmässä ehdotettiin nykyisin voimassa olevien, merenkulkijoille epäoikeudenmukaisten valuuttamääräysten muuttamista.

Valtioneuvostolle 12. 8. 47 lähetetyssä, kaikkien merenkulkijajärjestöjen yhteisessä kirjelmässä ehdotettiin, että varustamoiden sotavakuutusmaksuista muodostuneesta rahastosta, joka on Valtion tapaturmatoimiston alainen, maksettaisiin kertakaikkinen ja varallisuussuhteista riippumaton korvaussumma kaikille sodassa henkensä menettäneiden merenkulkijain omaisille.

Sen johdosta, että Kansanhuoltoministeriö vasta 15. 9. 47 päivätyssä kirjelmässään liitolle ilmoitti vahvistaneensa radio OH:lle vuodeksi 1947 tarvittavan paperimäärän 180 kg:ksi ja sivuluvuksi 52,anoi liitto yhdessä SRAL:n kanssa 19. 10. 47 päivätyssä kirjelmässään oikeutta saada korotetaan Radio OH:n sivulukumäärän 92:ksi. Lokakuun 16 p:nä saapuneessa kirjelmässä ilmoitti Kansanhuoltoministeriö hyväksyneensä anomuksen.

Syyskuun 2 p:nä pidetyssä kaikkien päällystysjärjestöjen yhteisessä neuvottelutilaisuudessa harkittiin alustavasti osakeyhtiön perustamista morsesähkötöksellä lähetettävän uutispalvelun järjestämistä varten niille suomalaisille merimiehille, jotka purjehtivat ulkomaan vesillä. Asiaa valmistellaan edelleen.

Kun rannikkoradioasemilla toimivien radiosähkötäjien palkkoja korotettiin viime syyskuun 1 päivästä lähtien kahdella palkkausluokalla, jäivät Helsingin radioaseman radiokeskuksessa 1 p:n ekspeditöörin virassa toimivat kansainväliset radiosähkötäjät ilman vastaavaa korotusta. Marraskuun 19 p:nä Posti- ja lennätinhallitukselle lähetettävässä kirjelmässä ehdotti SR radiokeskuksen ekspeditöörin palkkojen korottamista yhdellä ja saman keskuksen kontrollöörin palkan korottamista kahdella palkkausluokalla.

Kirjeenvaihto.

Saapuneiden kirjeiden lukumäärä on kuluneen toimintavuoden aikana noussut 591 vastaten edellisenä vuotena 521 ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 2039, niiden lukumäärän ollessa viime vuonna 1743, eli yhteensä 2630. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 366.

Kokoukset.

Liiton ylimääräinen kokous pidettiin helmikuun 23 päivänä. Johtokunta on toimintavuoden aikana kokoontunut 9 kertaa seuraavina aikoina: 28/12-46, 12/1, 31/1, 18/2, 18/4, 28/5, 22/8, 30/10 ja 27/11 1947.

Näiden lisäksi on liitto ollut edustettuna lukuisissa valtion viranomaisten, eri yhdistysten ja merenkulkijajärjestöjen kanssa pidetyissä neuvottelutilaisuuksissa.

Liiton toimisto on ollut sihteerin asunnon yhteydessä Helsingissä Kapteenink. 24 ja on siellä vuoden mittaan käynyt runsaasti liiton jäseniä sekä toimipaikkoja koskevien että muiden erilaisten asioiden vuoksi.

Liiton johtokunnan varsinaisina jäseninä ovat olleet: puheenjohtajana Martti Tuhkanen, varapuheenjohtajana Torsti Virta ja sihteerinä Erkki Koivisto, sekä varajäseninä: Gunnar Ertomaa, Harald Lindblad, Tauno Pohjola, Veikko Saarman ja Kosti Uotila.

Ylläolevassa on vain pääpiirteissään tuotu esille liiton toiminnan eri haarat ja tapahtumat kuluneen vuoden aikana, koska yksityiskohtaisempaan selonteokoon ei näissä puitteissa ole mahdollisuuksia. Vallitsevasta ajasta johtuen ovat palkkaneuvottelut, niin laivoissa ja liikenneilmailussa kuin myös maaradioasemilla toimivien jäsenten puolesta, olleet keskei-

„Kakkoset“ huomio!

Kerhon jäseniä muistutetaan kilpailuista, joihin Helvar Oy ja Radiolaitte Oy ovat luvanneet erinomaiset osat palkinnoiksi.

„Uusien jäsenten kilpailu“ (v. 1947 SRAL jäseniksi hyväksytyt ”kakkoset”) alkaa kuten bulletiineissa on ilmoitettu, 22.12.47 klo 0000 ja päättyy 31.12.47 klo 2400. Liikenne- muoto CW. Pistet: Eurooppalaisesta QSO:sta 1 pistettä; Ulkoeurooppalaisesta QSO:sta 3 pistettä.

Kertoimia ei käytetä joten lopullinen pistemäärä on niiden summa. Kaikki alueet sallitut. ”Yleinen kilpailu” kaikille jäsenille suoritetaan samaan aikaan. Yhteysmuoto vapaavalintaisesti CW ja fone. Vain ulkoeurooppalaiset QSO:t huomioidaan. Pistet: QSO:sta 3 pistettä. Lopullinen pistemäärä on QSO-pisteiden summa kerrottuna työskenneltyjen maiden lukumäärällä. Kaikki alueet sallitut.

Kilpailuissa huomattava: uusittua yhteyttä samaan asemaan ei huomioida. Vaihdeettava rst- ja qth-ilmoitukset, vältettävä alle t8 laatua ja huonoa avainnusta sekä muutoin epäsolidit työskentelyä (”maratonkutsut” pois!). ”Uusi jäsen” voi laskea ”Yleisessä kilpailussa” hyväkseen ne DX-QSO:t, jotka hän on saanut ensinmainitussa kilpailussa. — Yhteenveto yhteyksistä varustettuna asemapäiväkirjan juoksevilla numeroilla, lähetettävä 15.1.48 mennessä allekirjoitaneelle, os. Pukimäki, Pekantie 13. (P. 02939).

Ja palkinnot! Ne ovat lähettimen verkkomuuntajia ja suotimiin sopivia öljykondensattoreita. Kannattaa siis yrittää!

OH2PK

simmällä sijalla liiton yhä monipuolisemmaksi laajentuneessa toiminnassa.

Helsingissä, marraskuun 30 päivänä 1947. Suomen Radiosähkötäjäliiton r.y. johtokunnan puolesta

Erkki Koivisto, siht.

RADIOMIEHET!

seuratkaa al'aaanne ti'aamal'a

vuodeksi 1948

**RADIO
OH**

Maamme vanhin radioteknillinen, erikoisesti lyhytaaltoteknillinen sekä laivaradio- ja amatööritoimintaa käsittelevä julkaisu.

Ilmestyy joka toisen kuukauden 15 p. Tilauhinnat v. 1948 1/1 v. 125: —. Irtonumero 25: —.

TOIMITUS:

Y. Luomanmäki (vastaava), os. Helsinki, Mechelininkatu 2 A 4. Puh. 43 672. K. S. Sainio (toimitussihteeri).

TILAUKSET ja TALOUDENHOITO:

E. Koivisto, os. Helsinki, Kapteenink. 24 C 23. Puh. 22 830.

ILMOITUSASIAT:

Y. Luomanmäki.

Ilmoitushinnat tekstisiv. v. 1948:

1/1 s. 2.250: — 1/2 s. 1.500: — 1/4 s. 900: — 1/8 s. 550: —
Osta pois ilm. 250: — Vuosi-ilmoituksista erikoisalennus.
Ilmoituskäsikirjoitusten oltava toimituksen käytettävissä viimeistään 2 viikkoa ennen ilmestymispäivää.

KIRJAPAINO:

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.
Puh. sarja 20081.

toimintavuosi muuttuu kalenterivuodeksi, ja liiton vuosikokous tulee pidettäväksi helmikuun ensimmäisellä puoliskolla. Tänä vuonna oli vuosikokous kuitenkin, koska uudet säännöt eivät vielä ole virallisesti hyväksytyt, järjestettävä entisten sääntöjen mukaan.

Lisäksi päätettiin ylimääräisessä liittokokouksessa eri keskusjärjestöihin liittymisestä seuraavaa:

SR liittyy Suomen Merenkulkijaliittoon, mikäli sellainen myöhemmin perustetaan. Ehdotukset Henkisen Työn Keskusliittoon tai Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliittoon liittymisestä hylättiin kokonaan. Ehdotus Suomen Teknillisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliittoon liittymisestä lykättiin seuraavaan vuosikokoukseen, johon mennessä otetaan tarkemmin selvää liittymisehdoista ja erikoisesti SR:n omatomisuuden säilyttämismahdollisuuksien selvillesaamiseksi STTK:n jäsenjärjestönä.

Maaliskuun 28 päivänä päivätyssä kirjelmässä ilmoitti IFR suunnitellusta kansainvälisestä laivanpäällystysliiton lakkauttamisesta aktiivisesti toimivana järjestönä. Samalla esitettiin harkittavaksi kysymys IFR:n tai sen jäsenjärjestöjen liittymisestä kansainväliseen kuljetustyöntekijäin liittoon, ITF:ään. SR:n taholta päätettiin kysymyksen suhteen jäädä toistaiseksi odottavalle kannalle.

Vastaukseksi liiton 26/3 -47 Valtiovarainministeriölle lähetettiin kirjelmään ilmoitti ministeriö 17 p:nä huhtikuuta päivätyssä kirjelmässään liitolle, ettei ministeriö palkkausasetuksen 6 §:n 4 momentin säännöksen nojalla voi yleisellä määräyksellä myöntää kaikille Posti- ja lennätinlaitoksessa palveleville oikeutta ikälisään nähden lukea hyväkseen laivapalvelusaikaa, mutta että ministeriö voi kussakin yksitystapauksessa tehdyn hakemuksen johdosta oikeuttaa, jos se harkitaan kohtuulliseksi, viran tai toimen haltijan lukemaan hyväkseen ikälisää laskettaessa enintään kahdeksan vuotta siitä ajasta, minkä hän p.o.palveluksessa on ollut. Ylimääräisen toimen haltijoille ei mainittua oikeutta voida myöntää, koska valtion ylimääräisistä toimista 19 p:nä tammikuuta 1943 annettussa asetuksessa ei ole palkkausasetuksen 6 §:n 4 momenttia vastaavaa säännöstä.

Huhtikuun 10 p:nä ulkoasiainministeriölle lähetetyssä, SR:n S. Konemestariin ja S. Merimies-Uniionin yhteisesti allekirjoittamassa kirjelmässä ehdotettiin, että Suomi lähettäisi professori Ylöstalon lisäksi Yhdysvalloissa toukokuussa alkavaan kansainväliseen radiokonferenssiin ainakin yhden kaupparenkun radiotoimintaan perehtyneen asiantuntijanedustajan Pih:sta. — Huhtikuun 22 p:nä liitolle lähetettävässä kirjelmässä ilmoitti ministeriö saaneensa asiasta Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriön lausunnon, jossa ehdotukseen nähden pääasiassa valuuttavaikutuksen vuoksi asetetaan kielteiselle kannalle ja jonka vuoksi Ulkoasiainministeriö ei katsonut asian antavan aiheita enempään toimenpiteisiin.

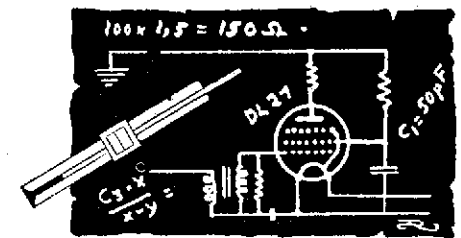
Toukokuun 2 p:nä Pih:lle lähetettävässä kirjelmässä kiinnitti SR jälleen Pih:n huomiota siihen epäkohtaan, että melkein kaikki rannikko- ja ilmailuviestiasemilla olevat radiosähkötäjien virat pidetään jatkuvasti ylimääräisinä huolimatta siitä, että ne ovat katsottavat vakinaisuutensa puolesta. Samalla ehdotettiin, että Posti- ja lennätinhallitus tulo- ja menoarvioehdotuksessaan viki 1948 esittäisi näiden toimien vakinaistamista v. 1948 alusta.

Toukokuun 2 päivänä 1947 lähetti liitto Sosiaaliministeriölle sen pyytämän lausunnon, joka koski internoimisajan rinnastamista asepalvelusaikaan virkavuosien laskemiseen nähden. Lausunnonaan ehdotti liitto, että aika, jonka suomalaisella aluksella palvellut radiosähkötäjä viime sotien johdosta on ollut internoituna ulkomailla, on rinnastettava liiton ja varustajayhdistysten välillä tehdyn työehtosopimuksen 1 §:n d) kohdassa mainittuun asepalvelukseen.

Liiton saaman tiedon mukaan oli Pih huhtikuun 18 p:nä Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähettänyt ehdotuksen eräiden ylimääräisten töiden haltijain palkkausluokkiin sijoittamiseksi, sekä ilmoittanut ennen sijoitusten suorittamista kuuluneensa asianomaisia viran tai toimen haltijain järjestöjä. M.m. oli ehdotuksessa tehty esitys ylimääräisen 1 pl. ekspeditöörin sijoittamisesta 24 palkkausluokkaan, mutta jätetty ylim. 1 pl. ensimmäisen asemapäivystäjän toimi edelleen 23 palkkausluokkaan, vaikka nämä toimet nykyisin ovat samassa palkkausluokassa ja toisiinsa rinnastettavissa.

Kun posti- ja lennätinhallitus ei kuitenkaan ollut ennen ylimääräisten töiden lähettämistä kuullut asiassa SR:ää,

U • U • T • T • A SUUNNITELLESSANNE

tai vanhaa parannellessanne
huolehdimme tarpeellisista

RADIO- JA SÄHKÖTARVIKKEISTA

HELSINKI

RIKHARDINK.1.

3 1 8 0 7

ja kun mainituissa ehdotuksissa ei oltu poistettu palkkausluokkiin sijoittamisesta vallinneita epäkohtia SR:n jäsenten osalta, ehdotti liitto toukokuun 10 p:nä kululaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettävässä kirjelmässä, edellämainittuihin seikkoihin viitaten, että tässä vaiheessa olisi ainakin ylim. 1. palkkausluokan ensimmäisen asemapäivystäjän toimi sijoitettava 24. palkkausluokkaan, eli samaan palkkausluokkaan kuin siihen verrattava 1. palkkausluokan ekspeditöörin toimi. Samalla lähetti SR ministeriölle jäljennöksen eduskunnan valtiovarainvaliokunnan palkkajaoistolle 17. 3. 47 lähetettävässä kirjelmässä, jossa oli esitetty kaikki ne epäkohdat jotka nykyisin vallitsevat radiosähkötäjien palkkausluokkiin sijoittamisessa, sekä ehdotukset näiden epäkohtien poistamiseksi.

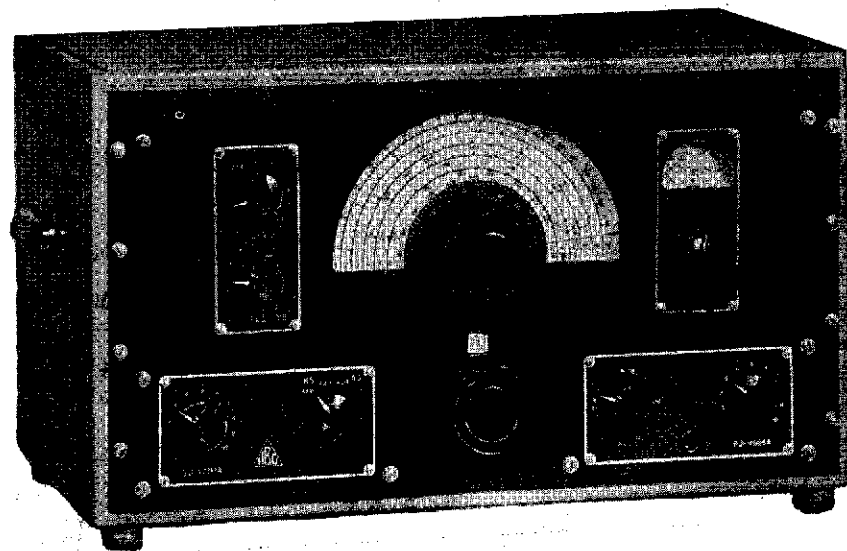
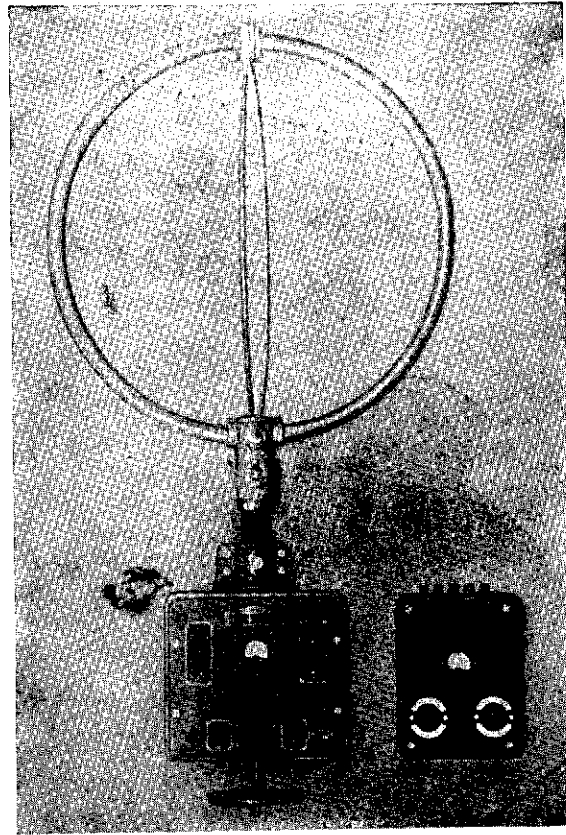
Kun laivaradiosähkötäjästä samoin kuin maaradioasemilla halukkaista sähkötäjästä alkoi kesäkuun loppupuolella esiintyä jo puutetta, tiedusteli liitto heinäkuun 11 päivänä lähettämässään kiertokirjeessä väliaikaisissa ja vakinaisissa toimipaikoissa olevilta jäseniltään, olisivatko he tilaisuudessa heti tai myöhemmin vastaanottamaan laivaradiosähkötäjän toimen. Kun kyselyn tuloksista selvisi, että ainoastaan muutamat sähkötäjät olivat halukkaita laivoihin ja että ainoastaan yksi oli halukas maaradioasemille, ehdotti liitto elokuun 1 p:nä Posti- ja lennätinhallitukselle lähettämässään kirjelmässä uusien radiosähkötäjäkurssien aloittamista mahdollisimman pian. — Kuten tunnettua, alkoivat uuden radiosähkötäjäkurssit lokakuun 16 päivänä.

Elokuun 1 p:nä Posti- ja lennätinhallitukselle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että 1) kullekin rannikkoradioasemalle perustettaisiin uusi, korkeammassa palkkausluokassa oleva virka, joka vastaisi ilmailuviestiasemilla olevaa viestihoitajan virkaa, 2) että kaikki maaradioasemilla olevat ylimääräiset toimet vakinaistettaisiin viimeistään vuoden 1948 alusta, jollaisen esityksen liitto jo aikaisemminkin on Pih:lle tehnyt, 3) että rannikkoradioasemilla olevat kone-mestarien virat, joiden haltijat toimivat radiosähkötäjätehtävissä, muutettaisiin asemapäivystäjän viroiksi ja 4) että tilapäispalkkiolla jatkuvassa työsuhteessa nykyisin toimivien

Tutustukaa

L
A
I
V
A
R
A
D
I
O

●
U
U
T
U
K
S
I
M
M
E
!
●

Oy. RADIO E. HELLBERG

LAUTTASAARI — PUH. 67371 VAIHDE

Helsinki 1947 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

Irtonumero mk 20: —

RAYTHEON

LÄHETINPUTKI

RK-4D32

RK-6D22

Luonnollista
kokoa

★ 600 voltin anodijännitteellä yli
100 W suurjaksoteho

★ ohjausteho 1.25 W

★ pienhäviöinen rakenne-
suunnittelu

★ täysi ulostuloteho vielä
60 mJ jaksoluvulla

★ neutralisointi tarpeeton

★ 125 W pienjaksoteho AB₂ luokassa
kahdella putkella

Huom. hehkut:
RK-4D32 6.3 V 3.75 A
RK-4D22 12.6 V 1.6 A tai
25.2 V 0.8 A

10 222 - 61 861 - 46 99 - 30 47 - 22 95

TURKU - HELSINKI - TAMPERE - OULU - JYVÄSKYLÄ

Machinery